

Slovo titul pochází z latinského slova *titulus* a můžeme ho přeložit jako „hodnost“. Většina používaných titulů je zkratkou latinského výrazu pro danou akademickou hodnost. Akademické tituly mají právo přiznávat pouze vysoké školy podle zákona o vysokých školách. V zákoně jsou uvedeny všechny akademické tituly a vědecko-pedagogické hodnosti, které je možné v současnosti získat na českých vysokých školách. Používáme je zejména v **obchodní a úřední korespondenci** v adrese a oslovení. **Při ústní komunikaci** oslovujeme osobu titulem, pokud jí chceme vyjádřit úctu nebo pokud se jí sama představila.

V obchodních písemnostech oslovujeme konkrétního adresáta přednostně jeho funkcí (vážený pane jednateli, vážená paní ředitelko), pokud nějakou vedoucí funkci zastává. Pokud tomu tak není, oslovujeme nejvyšším akademickým titulem (vážená paní doktorko, vážený pane inženýre). V ostatních případech, když adresát nezastává významnou funkci ani nemá titul, oslovujeme příjmením (vážený pane Nováku).

Oficiální zkratky akademických a vědeckých titulů mají zákonem danou závaznou podobu, kterou je nutné dodržovat. Při jejich psaní je třeba věnovat pozornost zejména velkým písmenům, tečkám a čárkám. Správné způsoby použití jednotlivých akademických titulů nalezneme v zákoně č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. Vyšším odborným vzděláváním se zabývá zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Pro získání akademického titulu musí student splnit podmínky studijního programu a řádně ukončit studium státní závěrečnou zkouškou. Její součástí je obhajoba bakalářské nebo diplomové práce (v lékařských a veterinárních oborech se studium ukončuje státní rigorózní zkouškou).

V **bakalářských studijních programech** se uděluje akademický titul bakalář (ve zkratce Bc. před jménem), v oblasti umění akademický titul bakalář umění (BcA. před jménem).

Magisterské studijní programy navazují na bakalářské a absolventům se udělují následující akademické tituly, které se uvádějí před jménem: inženýr (Ing.), inženýr architekt (Ing. arch.), doktor medicíny (MUDr.), zubní lékař (MDDr.), doktor veterinární medicíny (MVDr.), magistr umění (MgA.) a magistr (Mgr.).

Absolventi, kteří získali titul magistr, mohou vykonat v téže oblasti studia státní rigorózní

zkoušku a získat tituly uváděné před jménem: JUDr. v oblasti práva, PhDr. v oblasti humanitních, pedagogických a společenských věd, RNDr. v oblasti přírodních věd, PharmDr. v oblasti farmacie a ThLic. nebo ThDr. v oblasti teologie.

K nejasnostem dochází zejména v případech, kdy má osoba **právo používat více titulů**. Jejich pořadí není normativně upraveno, ale v praxi se poměrně striktně dodržují ustálené zvyklosti. Jestliže dosáhneme ve stejném oboru vyššího vzdělání (např. Ing. po Bc. nebo JUDr. po Mgr.), přestane nižší titul používat. Jestliže tedy Mgr. Petr Dvořák je magistrem práv a nyní získal na právech titul JUDr., přestane Mgr. používat a bude nadále JUDr. Petr Dvořák. Pokud se jedná o odlišné obory, píšeme vyšší titul před nižším.

Při **používání rovnocenných titulů** uvádíme blíže u jména ten, který byl získán dříve. Například Mgr. Eva Nová ukončila studia ekonomie a získala nový titul Ing. – bude tedy psát Ing. Mgr. Eva Nová. Můžeme se setkat také s případy **používání stejných titulů**. V tomto případě je zvykem vkládat mezi identické zkratky latinskou spojku et nebo symbol &, protože bez toho by nebylo zřejmé, zda se nejedná o písařskou chybu. Představme si, že Mgr. Josef Starý má svůj titul z pedagogické fakulty a nyní vystudoval ještě matematicko-fyzikální fakultu, čímž získal další titul magistr. Bude-li chtít používat oba tituly, bude uvádět Mgr. et Mgr. Josef Starý.

Doktorské studijní programy jsou zaměřeny na vědecké bádání a samostatnou tvůrčí činnost a ukončují se státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce. Absolventům studia se udělují tituly uváděné za jménem – doktor (Ph.D.) a doktor teologie (Th.D.). Dříve používané vědecké hodnosti kandidát věd (CSc.) a doktor věd (DrSc.) se již neudělují, ale zůstávají v platnosti.

Vyšší odborné vzdělávání se ukončuje absolutoriem. Dokladem o dosažení vyššího odborného vzdělání je vysvědčení o absolutoriu a diplom absolventa VOŠ. Označení absolventů je pro všechny obory stejné (diplomovaný specialista – ve zkratce DiS.) a uvádí se vždy za jménem absolventa.

Vědecko-pedagogické tituly akademických pracovníků na vysokých školách – docent (doc.) a profesor (prof.) píšeme s malým počátečním písmenem před jménem. Docenta pro určitý obor jmenuje rektor na základě habilitačního řízení, profesora jmenuje prezident republiky na návrh vědecké rady vysoké školy.